

ВІКТОР ВАСИЛЬОВИЧ ЦВЕТКОВ (1923 – 2007)

На 85 році пішов із життя Віктор Васильович Цветков. Людина з великої літери, знаний вчений, відомий організатор науки державного управління, талановитий педагог та чуйний вихователь молоді, істинний інтелігент, взірць учителя для цілого покоління українських науковців, освітян та державних діячів. В.В.Цветков – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України, академік Академії правових наук України, Заслужений діяч науки і техніки України.

Віктор Васильович є відомим в Україні та далеко за її межами як видатний вчений-правознавець, засновник школи державно-правових проблем управління, автор численних наукових праць, основними напрямками яких є теорія управління, державне управління, організація і функціонування виконавчої влади, ефективність державного управління.

Він народився 23 березня 1923 р. у селі Кам'янка Московської області в родині службовців. У 1930 р. почав навчання у школі за місцем проживання, а після переїзду батьків у 1934 р. до Луганська продовжив навчання у луганській середній школі, яку закінчив з відзнакою у 1940 р.

Після закінчення школи, з метою матеріальної допомоги родині, почав працювати на Луганському паровозобудівному заводі з одночасним навчанням у Луганському вечірньому машинобудівному інституті.

Під час Великої Вітчизняної війни Віктор Васильович брав активну участь у бойових діях радянських військ на Брянському, Західному, Центральному фронтах. 19-річним він був призначений командиром розвідувального взводу, а вже в 20 років — командував окремою розвідувальною ротою. Тричі був поранений, але кожного разу повертався до бойових лав.

Після закінчення війни капітан В.В. Цветков був направлений для навчання до Академії бронетанкових військ і водночас поступив на вечірнє відділення Московського юридичного інституту. Згодом доля привела його в Київ, де у 1947 р. він продовжив навчання на юридичному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, який закінчив 1950 р., а вже у 1954 р. захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата юридичних наук.

Активне творче педагогічна, наукова і організаційна діяльність Віктора Васильовича почина-

ється у 34-річному віці, коли його призначено на посаду проректора з навчальної роботи Київського державного університету імені Т.Г.Шевченка. В 1959 р. його обрано завідувачем кафедрою державного, адміністративного і фінансового права КДУ. На цих посадах В.В. Цветков виявив себе як талановитий педагог і мудрий вихователь молоді.

Як засновник школи державно-правових проблем управління В.В. Цветков був ініціатором створення в університеті проблемної дослідної лабораторії з питань державно-правового управління, якою керував протягом всього часу своєї роботи в цьому закладі. З 1968 по 1972 р. В.В. Цветков працював завідувачем відділом науки та учбових закладів ЦК КП України.

На запрошення академіка В.М. Корецького у 1972 р. він перейшов на науково-дослідну роботу до Інституту держави і права Академії наук України, де створив новий відділ державно-правових проблем управління у складі 20 науковців. Мета відділу – побудувати науково-дослідний процес, щоб він зміг охопити усі сфери державного управління і, насамперед, управління економікою країни.

Знаковою рисою діяльності Віктора Васильовича була комплексність підходу до наукових проблем, глибина юридичного аналізу, розгляд теоретичних питань у поєднанні з вирішенням актуальних практичних завдань державного будівництва. Розробляючи методологію науки державного управління, він зробив вагомий внесок у розвиток як теорії, так і практики державного управління, сформулював та обґрунтував засади наукової організації праці в державному апараті.

В.В. Цветков є організатором і автором багатьох наукових колективних монографій, у розробленні яких брали участь як провідні фахівці у галузі теорії державного управління, так і молоді вчені, що сприяло їх творчому зростанню.

В.В. Цветков був членом Експертної ради ВАК України, членом редакційної колегії 6-томного видання «Юридична енциклопедія», членом редакційної колегії щорічника наукових праць Інституту держави і права «Правова держава», членом спеціалізованих рад з юридичних і політичних наук Інституту держави і права ім. В.М. Корецького.

Основні праці В.В. Цветкова багатогранні й завжди відповідали вимогам часу. Зокрема це

«Радянське державне право» (1968), «Наукова організація праці і радянська освіта» (1969), «Наука управління і місцеві ради» (1970, у співавт.), «Соціальні й державно-правові аспекти управління в СРСР» (1978), «Ефективність і якість управлінської діяльності» (1980), «Вдосконалення апарату державного управління (конституційний аспект)» (1982), «Керівник в апараті державного управління» (1988, всі три – у співавт.), «Дисципліна і відповідальність в апараті державного управління», «Демократизація апарату управління» (обидві – 1990, у співавт.), «Державне управління: основні фактори ефективності (політико-правовий аспект)» (1996), «Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи» (1998), «Демократія – Управління – Бюрократія: в контексті модернізації українського суспільства» (2001, у співавт.), «Суспільна трансформація і державне управління в Україні: політико-правові детермінанти» (2003, у співавт.). Лауреат премій ім. Д.З. Мануїльського АН УРСР (1983) та ім. Ярослава Мудрого (2002), та остання його моногра-

фія – «Демократія і державне управління: теорія, методологія, практика».

В.В. Цветков був одним із організаторів Вищої школи права при Інституті держави і права ім. В.М. Корецького НАН України.

Принциповість і порядність, широка ерудованість і відданість науці, сумлінне ставлення до виконання своїх громадських та службових обов'язків, душевна теплота й чуйність здобули В.В. Цветкову високий авторитет і глибоку повагу колег по роботі, студентів та керівного складу навчальних та наукових установ, де він працював.

Віктор Васильович залишив прекрасну пам'ять, він був, є і буде прикладом порядності, професіоналізму, патріотизму і людяності. Наша подяка йому за його добрі справи невичерпна. Вічна пам'ять ВЧИТЕЛЮ – Віктору Васильовичу Цветкову.

Редакція «Проблем філософії права» глибоко сумує з приводу тяжкої втрати й висловлюють свої щирі співчуття рідним і близьким Віктора Васильовича.